

षष्ठं हविर्विधत्ते । “अथ यद्वैश्वदेवः । वैश्वदेवो हि वैश्यः” इति । एकादशकपालो ‘वैश्वदेवः’ कार्यः, यस्मात्, ‘वैश्यः’, विश्वे-
र्देवैः सह प्रजापतेर्मध्यभागात् उत्पन्नः । तं विश्वे देवा देवता
अन्वसृज्यन्त, जगतीकुन्दो वै रूपं साम वैश्यो मनुष्याणामिति
श्रुत्यन्तरविधानात् । ततस्तदोयत्वात् वैश्वदेवस्तत्र योग्यः ॥

सप्तमं हविर्विधत्ते । “अथ यन्मारुतः । मारुतो हि वैश्यः”
इति । एकादशकपालो ‘मारुतः’ कार्यः, मरुतां देवविट्त्वेन
वैश्ययागे योग्यत्वात् मरुतां विट्त्वम् । मारुतो वै देवानां
विश्व इति विप्रसिद्धश्रुतेः ॥

अधिकशङ्कानिवृत्तये हविःसङ्ख्यां दर्शयति । “सप्तैतानि
हवींषि भवन्ति । सप्त गणा वै मरुतः” इति । ईदृङ् चान्या-
दृङ् चेत्यादयः सप्त गणाः ॥

अथ पशुं विधत्ते । “पृश्निः पष्ठौही मारुत्यालभ्यते । विड
वै मरुतः” इति । ‘पृश्निः’ श्वेतवर्णः, ‘पष्ठौही’ चतुर्वर्षा
तादृशी काचित् अजा मरुद्देवताकाऽऽलभ्यव्या ॥

अथाभिषेककालविधिमुन्नयति । “विश्व एवैतन्मध्यतोऽभि-
षिच्यते । तस्माद्वा एष विश्वः प्रियः । विश्वो हि मध्यतोऽभि-
षिच्यते” इति । एतस्य पशोर्मध्ये स्निष्टकृतः पुरस्तात् अभि-
षिञ्चेदिति विध्युन्नेयः । एवं सति, ‘विश्वः’ प्रजायाः, मध्य एत-
दभिषेचनं कृतं भवति । यस्मात्, ‘विश्वः’ मध्ये अभिषेकः कृतः
‘तस्मात्’ एव ‘एषः’ वैश्यः, सर्वानुष्टायिविशां ‘प्रियः’ भवति ॥

अभिषेकार्थमासनं विधत्ते । “ऋषभचर्मोऽध्यभिषिञ्चति ।